

BAJA

vegyes tartalmu hetiközlöny.
Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	5	frt.	—	kr.
Fél évre	2	50		
Negyed évre	1	30		
Neptantóknak egész évre 4				
Egyes szám ára	10			

Hirdetési díjak:

Háromhados petit sor	8	kr.
Nyilttérben sorokint	15	
Bélyeg minden beiktatásáért	30	

Szerkesztői iroda,

hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
Haynald utca, régi posta épület.
Levelek csak bérmentesen fogadhatunk el. Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — N a y L a j o k ö r s e n d e n d ű k e n — küldendők be (Bodrog-tér, Scheiner-féle ház.)

1878. sept. 12. közgyűlés.

A szeptember 12-én napirendre kitűzött tárgyak során először is a megválasztott tanítói állománság választás utjánai betöltésére eszközöltet, s hat szavazat többséggel Ujhelyi Géza választatott meg.

Ezután a mozgósítottak segélyre szorult családjaiknak a város mint erkölcsi testület részéről 500 forintot megszavazott, és ugy ennek valamint a segélyszelő küldöttök által begyűjtendő segélyadományoknak az illető családok szükségseikhez képesti kiosztásával maga a köldöttség bízott meg.

Ezzel összefüggőleg, tárgyalatott a mozgósítás folytán behívott Moravcsik Odón árpa-pénztári ellenőr fizetésének, valamint ideiglenes helyettesítésének ügye. — Moravcsik Odónnak fizetése a hadseregnél távolléte idejére is meghagyatott a helyettesítés iránti intézkedéssel pedig a polgármester bízott meg.

Harmadik helyen tárgyalatott a Ferencz-csatorna részvényszerűsáratulakozói által a bevétel és kiadásokról vezetett jegyzőkönyveknek a polgármester és szakértőül megbízott Michitsch István bizottsági tag által tett megvizsgálásáról jelentés. — A könyvek vezetése rendben találtatott, — mivel azonban a társulattal a folyó évben egyezményként abban lett a megállapodás, hogy a tiszték és szolgák fizetéséből, kik a csatornánál és kikötőnél vegyesen tesznek szolgálatot, a csatorna terhére csupán 2000 forint vétetett fel, és a városot illető jövedelemből ennek csak fele leszámítható, — ennél fogva a társulat vezér igazgatósága megkerestetik, hogy a könyveknek egyezmény szerinti vezetését rendelkezje el és a jövedelem kiadását a szerinti intézze.

Szabójától ezután a pénzügyministeri rendelet, a városnak a kövezetvéti és regálék utáni adója körül, mely az adó-követő bizottság által 1876 ik évben I. fokban 600 forintban lett megállapítva, a felszámított bizottság által pedig a kincstári

képviselő teljebbezése folytán 3766 frtra felemel-tett, — végre pedig a pénzügyministerium által III. fokban még jobban felemeltetett t. i. 4500 frtra. Ez ellen feljebbvezésnek helye nem lévén a kérelmezési jog igénybe vételével ezen összegnek leszállítása iránt indokolt felterjesztés rendeltetett el.

(Vége köv.)

A tanév elején.

(Vége.)

7. A szülőknek vagy helyettesöknek kötelessége a tanulóknak az iskolán kívül való erkölcsös magaviselete fölött őrködni. Az iskola elvárja a szülők vagy helyettesők gyámolítását az irányban, hogy a gondjukra bízott tanulók megmaradnak az illedelem határaiban, elkerülnek magukviselésében mindent, ami korukkal, s tanuló pályájukkal meg nem fér, az iskola jó szellemének árt, botránny okoz, vagy netalán a tanulók erkölcsiségét is veszélyezteti. Az igazgatóknak joga ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a házi befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. A szülőknek és igazgatóknak tudta és beleegyezése nélkül a tanuló lakását nem változtathatja.

8. A tanulóknak jó nevelésével és műveltségével szoros kapcsolatban van illendő megtartása a tanodán kívül is, azért bárhol találkozók a tanártestület bármely tagjával azt, valamint minden tiszteletre méltó egyént, illendőndvözölve tisztelni tartozik a tanuló. — Ezen törvénypont kapcsán tilalmaztatik a gúnyolódás bármely embertárs irányában.

9. A tanuló nem lehet semmiféle oly egyetlen tagja, mely a tanintézetben kívül van. Télien

esti 7 órakor, nyáron pedig 9 órakor tartozik minden tanuló saját lakásán otthon lenni. — Szigoruan tiltatik a kártyázás, tekézés, dohányzás, bottal vagy egyéb sértő eszközök való járkálás, utcai csoportosulás, bármely kockajáték, vagy pénz gyűjtögetés általi kisorsolás; a korcsmák és gyanus helyek látogatása. — Táncgyakorlatokon, házi vagy nyilvános táncestélyeken, színházi előadásokon csak a tanárkar és igazgató engedélye folytán szabad megjelenni. Tiltatik továbbá a szabadbani fürdés és ladikázás, melyre nézve a korlátolt helyi engedély a szokott időnyben közöltetni fog. A tavaszi és nyári időszakban a helyi körülményekhez képest adni szokott séta vagy szórakozási engedélyekre csak kifogástalan viselétű tanuló tartathatnak igényt.

10. A 7-ik és 8-ik osztálybeli tanulóknak megengedtetik, hogy a kiszabott szünnapok délutáni óráiban — a tanárkar által meghatározott — kávéház termében birlapolvasás, illedelem társalgás, és tekézés mellett szórakozhatnak a finom és józan magaviselet korlátai között; más csarnok vagy vendégház szigoruan tiltatik. — A tanártestülethez vagy igazgatóhoz tömegesen kérelmezni, valamint engedély nélkül tömegesen a tanóra elől elkövetni oly szigoruan tiltatik, hogy az ily rendezési ügyben a csábító, vagy ennek ki nem puhatolhatása esetében az egész osztály komoly elbánás alá vonatik.

11. A tanuló magaviseletének jelzésére e három érdemjegy van megállapítva: jó, szabály-szerű, roz. Előmenetelének kifejezésére a következő tanjegyek használatnak: jeles, jó, elégséges, elégtelen. A rendszorotok elmaradnak. Javító vizsgálatra miniszteri vagy tanárszéki engedélyért

A »Bajac« tárcája.

Az érzike szerelme.

Beszély.

Irta Tauber Róbert.

XVI. folytatás és vége.

Hát ez a vén fa mint dörmög? tán nem tetszik neki, hogy ezek nevetnek? Vagy arra a másokra haragszik, ki oldalához lapulva gunymosollyal hallgatja a nevétést és egyet gondol, mint kísével is közöl: „Hej! de vetethetek én véget a jövednek és változtatnám a jó két veserű sírásra. De türelem! türelem!”

„On bátyámuram sajátképen nagy esaló — mond végre Ilka — vig mesékkel tart jól, hogy elfeledtesse velem kérelmemet. De nem tágitok!”

„Pedig kar szép ajkít ott farasztani, hol oly két méltatlan személynő van szó, mint lú szolgája és ama gyáva gyilkos, kinek neve Lebel.”

— „Furesa dolog, mindig meg kell hallanom, mint dicsérnek az emberek, még pedig oly tulajdoni-mat dicsérik, melyekkel sajátképen, nem is bírok” mormoga a fa másik oldalán a hallgatózó.

„Köszönöm a szép társítást — mondá ajkbigyészteve Ilka — hát igazán nincs egyéb dolga, mint nevéte és gyilkosával pörházamban állítani?”

„De mikor ez már nekem sorsom — mond Arjeh — képzelje csak, Lebel volt az első, ki e városba jöve, láttam — ő volt az, ki éltömnek fordulóját elkészítette és ő volt az első, kit valaha éltömben arcul ütöttem.”

„Ez halálod! — ordította egy hang és villám-ssebességgel tűnik elő a fa mögöl egy alak, magasan villogó tőrrel szúr feléje és rekodt hangon ordít ismét: „Nesse! ez az én arculcsapásom!”

De mielőtt a tör Arjeh taláhatta volna, Ilka villámgyorsan veté magát közbe, és az Arjehnek szánt döfés az ő keblébe fúródott. Egy pillanatig szorítá kezét keblére és homályba borult szemekkel tekintett a gyilkosra, aztán földre hullt.

És ez utolsó tekintet volt, Arjeh megmegtöjtéttől. Kövé meredten állt meg, és szavazettett ijedséggel nézte a váratlan fordulatot. Nem is jutott eszébe magát védelmezni.

A gyilkos pedig, mint kit tüzes vassal égettek, kiált fel ama utolsó tekintete, mely a megtört szemekből róla esett — és örülten rohant el — — — — Rohan! rohan az erdő sűrűjén, rohan a tisztáson keresztül — és ez égető tekintet még mindig marcangolja szívét és e tekintet még mindig szól: Oh! miért ezt nekem? — A tövises kért ruháját, a lecsungó ágak csapdossák arcát, az ingoványos földben térdig süpped, a feltörő víz megkészteterei ruháinak sulyát, de ő csak előre rohan. — Fut a rémes tekintettől, mely oly szelíd, mint a haldokló bziké utolsó tekintete, fut azon még szászortra rémesebb hangtól, mely folyton fülebe sugja: Oh! miért ezt nekem? — És rohanása közben tépi haját, mintha nem eléggé tépné azt a faág, a bokor, a esálit — mintha a testi fájdalom által akarná elhallgattatni ama hang szózatát. És egyszer csak kezére esik tekintete és észreveszi, hogy keze vérese. — A gyilkos isszonyu kiáltást hallat, mely megreszteti a fákat — letérdel a földre és dörszölí isszonyu erővel, és dörszölí falombal, háttal, tuskával, míg aztán saját vére előserkenik. E vér láttára felugrik és újra neki kezdí rémitő futását — kezéről csorg a vér, homlokáról a veritek, keble liheg, de ő azért csak tovább rohan.

— Az ési szellő suhogtatja a fák ágait, a lemenő nap utolsó sugara verese: festi a Bodrog hóbaját, az öreg halász és fia összeszedik a kitett lábokat és haza

felé indulnak. A szürkület sötét aranyalva vonja be a vödröket és a denevér szárnya csattog a légben.

„Nimi! mi lehet az? kiált a fiu és az erdőbe vezető utra mutat — olyan mint a folyármén, melyről tegnap mesélt Tamás bácsi?”

Az erdei uton sötét alak jön — de nem jön — rohan. Testéről rozgyokkban fütyeg a ruha, vagyis inkább az, mi valaha ruha volt, arcáról csorog a vér, egyik szemé vékony hajszálnal csúng ki héjából, és irtóztos nézni, mint ütődik futás közben majd homlokához, majd pedig szájjához; a másikból vadállati bödület csillog és vadállati a hang is, melyel e szavakat bödíti folyton: „Oh! miért ezt nekem? Oh! miért ezt nekem?”

Ugrászorú rohamban közeledik a halászközhöz, kik kövé meredten nézik ez alakot. Az öregebb kibent több a bátorság utját akarja állni, de visszatérőt a hatalmas lökéstől, melyel mellbe sújtatik. És látja, miként rohan tovább e rém, folyton vadállati bödülést hallatva és minden lépését egy vérfolyam jelöli, mely véző homlokáról, kiüttöt szeméből és isszonyuan csontkított jobb kezéből patakszik. És csak távolból hallatszik már a hang és e hang folyton e szavakat bödíti: „Oh! miért ezt nekem? Oh! miért ezt nekem?”

„Azt hiszem a Lebel volt ez, ki szomszédságunkban az öreg Sándelnél lakott és aki a vadászatt megülte — mond a fu hallgatagon bámuló apjához — vajjon mi érthető?”

— Vajjon mi érthető? Mi szörnyűt látott a megtört tekintetben, melyet áldozatja rem vetett? Senki sem tudta ezt meg, valamint azt sem, miként került holtteste ama házba, melyet harmadnapra a bodrog-hetti halászkö négy óra távolnyira a helyiségtől kivettetik. A folyam vitte e oly messzire, vagy ő maga rohant addig? ki sem tudja!

Legyen Isten irgalmas bírója!

csak olyan tanuló folyomadhatik, ki csak egy tanártyóbl nyert elégtelen tanjegyet, és e tanjegyet csak azon tanodánál javíthatja, ahol megbukott.

12. Egyéb részletes szabványoknak meghirdetését az osztályokban a középiskolai rendtartás könyvéből az osztályfőnökök fogják eszközölni.

Bándi János,
gym. igazgató.

H I R E K.

— *Kérelem.* A miskolc-egri árvíz iszonyú pusztításai ismeretesek; a végzetes éjj sokakat koldusbotra, árváságra juttatott, a kik jölnének örvendettek. Baján, dr. Margalis Ede emlékelete alatt, egy bizottság alakult, mely az árvíz által sújtottak segélyezésére könyöradományokat gyűjt; e bizottság tagjai: Herzfeld Nándor, Herzfeld Viktor, Bachrach Zsigá, Lemberger Ernő, Bruck Sann, ifj. Weidinger Benő. — Emlékezzék meg Baja arról, hogy Miskolc a bajai nagy tűz alkalmával városunkat 1700 forint segéllyel, és hagyjuk el őket szerencsétlenségökben. Eddig a „Baja” ivén e nemes célra következő adományok folytak be:

Dr. Margalis Ede 5 frt, Lemberger Ernő 2 frt, Bachrach Zsigá 2 frt, Bruck Soma 1 frt, Augenföld Adolné 1 frt, Sárkány Lázár 1 frt, Herzfeld Victor 2 frt, Reich Gyula 1 frt, Gludovitz M. 2 frt, Bruck Mór 1 frt, Bárány József 1 frt, Politzer Mór 1 frt, Horváth János 1 frt, Schmetzer Ferencz 1 frt, Kollár Antal 1 frt, Wiesel Salamon 50 kr, Bogár Imre 1 frt, Schlesier L. és fia 1 frt, Bejyer Károly 50 kr, Drescher Gábor 50 kr, Tauszig Jakab 50 kr, Reich Testvérek 1 frt, Schlesinger M. L. 2 frt, Bozsek József 1 frt, Herzög Leop 50 kr, Gruber Leo 50 kr, Schön József 1 frt, Pintér Ferencz 50 kr, Rothfeld Miksa 2 frt, Kohn Pál 1 frt, Kohn S. & Weidinger 1 frt, Magyar biztosító társaság 1 frt, Friedman Ottó 1 frt, Koller Hugó 1 frt, Fischer Lipót 50 kr, Szutrély Lipót 5 frt, Strómer 50 kr, dr. Nikolsburger Károl 2 frt, dr. Struhák István 1 frt, Bischof 1 frt, Bachrach Ármin 1 frt, Reiner Jakab, 5 frt, Herzfeld Nándor 2 frt, Krausz Ignátz 50 kr, Spitzer Ignátz 50 kr, Tauszig Adolf 50 kr, Klénántz és Babócs 1 frt, Práger I. 40 kr, Hirsch Lázár 3 frt, Stern Vilmos 50 kr, Sternberg Miksa 50 kr, Berger Zsigá 1 frt, Deutsch Ignátz 50 kr, Fischer Sándor 50 kr, Kohn Lipót 50 kr, Schnegon József 50 kr, Hesser Gyula 2 frt, Weidinger József 1 frt, Brodgyi Gyula 1 frt, Libl András 1 frt. Folyt. köv.

— *Éljen az alispán.* Bács-Bodrogh megye alispánjára, városunk szülőire: Sándor Béla lett választva; a szorgalmas hivatalnok megválasztásán ösztönösen örvendünk.

Az érzi ke nagyon beteg, az érzi ke hervadni készül. Most nem csak érzi ke, most „százszézag” is, midőn a sötét szobában, fehér nyoszolyán életlenül fekszik, halvány ajkán edes mosolyt, homlokán ama méltóság estilámjával, melyet a halál keze oszt, és picizny kezét keblére szorítja, honnan a kötegek dacára cseppenint folyik el a vér, a vérel az élet — még sokkal szebb volt mint valaha.

Arjeh ott térdel az ágy lábánál és könyes arcát kétségbeesett fájdalommal takarja kezével, az ő szívében is folyton viszhangzik ama kínzó szózat, mely a másikat a gyilkost halálba írte: „Oh! miért ezt nekem? Oh! miért ezt nekem?”

És mintha az élet nélkül fekvő lányka meghalottja volna e, szóval ki nem mondott, kérdést, mintha az ő feladata volna megfelelni e kérdésre, mielőtt utolsó álomra hunyja szép szemeit a hosszú, nagyon hosszú ájulás elhagyja és mosolytalan ajkán néz maga körül.

És mintha e tekintet a napuszár bűvés erejével bírna, melynek megjelenésére azonban felderülő a szomorú férvidek, most mind e kétségbeesett fájdalomban vonagló arcokra az öröm, a remény egy sugara bocsátódik. — Csak a dr. bácsiára nem! ő tudja, hogy e mosoly az utolsó ez ajkakra, az érzi ke utolsó búvillatja. — Ilka szemei valakit keresnek, a valaki pedig ott térdel az ágy lábánál és összetett kezekkel, epedve várja az új mosolyt az új életjét. Ő már tud olvasni a haladók lányka szemében, megtanulta e csillagok beszédét, hosszú betegágyban töltött napokban, viruló életörömmel teit tavaszi órákban. — Akkor ő volt a beteg, kinek életéről a most haladók küzdött, esengett, míg őve lett a győzelem. — De hihető e, hogy a halál ily aldozatot bocsáson el, hihető-e, hogy van kérelem, ima,

— *Jelentés.* A „Baja” szerkesztősége folyó hó 10-én 15 1/2 kilo tétést, nagymennyiségű sebkötőt, stb. küldött el Budapestre; minden ilyenmű küldeményt köszönettel fogad el a szerkesztőség — Hajnald utca, régi postaház — és nyomban eljuttatja rendeltetés helyére. Újabb adakozások: Conrad Frigyes nyugalm. örnagy 2 frt, Katz József 1 frt, Katz Teréz 1 frt, Wagner Irma 30 kr, Drescher Berta 1 frt, 25 dk tétés, 40 dk rongy 10 sebkötő. Taug Hermin k. a. 50 dk tétés, Obalath Rozália urnó 6 dk tétés, Melzel Józsefné 1 kilo tétés. A tétésgyűjtő-egyesület folyó hó 7-étől 14-ig a következők adományokat vette: Müller Amália k. a. 1 frt, Zsivanovics Katicza k. a. gyűjtéséből 3 frt és 74 dk tétés, Kransze Matild és Anna k. a. 52 dk tétés, Zirner Regina k. a. 41 dk tétés és 64 dk vászon, Steiner Samuné urh. 48 dk vászon, Brachfeld Nina urh. 31 dk tétés, Berger Janka k. a. 40 dk tétés, Frankl Rózsa urh. 48 dk tétés és 1 k. 57 dk vászon, Beck Bella k. a. 40 dk tétés, özv. Schömné urh. 67 dk tétés, Spitzer Mórné urh. 34 dk tétés, N. N. 38 dk tétés, özv. Schmidt Cecília urh. 38 dk tétés, Kohn Hermína k. a. 51 dk tétés és 33 dk vászon, Schönthl növények 58 dk tétés, Koller Ágostonné urh. 6 ing, 86 dk vászon, 17 dk tétés, 1 törökruh, Schöffner Amália urh. 35 dk tétés, 11 sebkötő, 13 dk vászon.

— *Köszö hiekek.* Rosz lelkek szomorító hiekek terjesztettek a harczerőtök, hála ének eddig egy sem valósult. Többek közt azt mondták, hogy Heckinger tanár is elesett Bihácnál: ma levelet kaptunk tőle, melyben írja, hogy a legjobb egészségben van, s tűzben sem volt meg. Nagy lelkiismeretlenség ilyenekkel kétségbeesíteni szülőket és hozzátartozókat s izgatni a közönséget. Ez az Egyetértésnek is piszkos fegyvere, mely legutóbb azt írta, hogy az egész Airoldi ezred tönkre ment.

— *Nyilvános köszönet.* A polgármesteri hivatal részéről közöltetik, miszerint a mozgosítottak inséggel küzdő családjai részére könyöradományok gyűjtésében fáradozott özv. Paretits Mátyásné urnó Deák Petronella kisasszonnyal 93 frt, 52 kr, Greifenek Boldizsárné Katalin urnó Zsigmond N. kisasszonnyal 98 frt, 39 kr, özv. Niesner Luja örnagyne Paretits Ilka kisasszonnyal 113 frt, 81 kr, összesen 305 frt, 72 krajcárt a polgármesteri hivatalnál beszolgáltatták. — Köszönet a gyűjtőknek kegyes szívű emberbaráti fáradozásaikért. Az adakozók teljes névsorát következő lapunk hozza.

— *Beküldött. Boszniai hőstét a kismészárszék utcában.* Vasárnap, folyó hó 8-án esti 9 órákor nehéz fővel hallagott hazafelé Weiss J. néhány hét óta helyben foglalkozó kéményseprő legény, midőn ugyanis azt hitte, hogy otthon

van, de miután az ajtó zárva volt, kapta magát és köröskörül mászott a kerítésen, ámdé mily nagy volt meglepetése, midőn látta, hogy rosz helyen jár, de ideje nem volt hogy meglepetéséből kijózanodjék, mert nyomban a háztulajdonos Gy. ki — nem hiába, hogy mindig csak bábokkal foglalkozik — annyira megijedt, miszeint egy revolverrel a szerencsétlencre háromszor reá lött, és ennek következtében két helyen veszélyesen megsebesítette. Ekkor a mézósbaló a már készser megsebesített füstfargarától való félelmében az utcára szaladt és segítségért kiabált, erre rögtön a helyszínen termettek a vitéz „St. testv.” és így most már három jó z a egy ruszeg és kétser megszegtett ellen küzdöttek, ki különben is úgy megjárdt, hogy nemcsak nem védelmezte magát, de még csak egy árva szót sem volt képes szólni, megfogták ketten a lábánál és a harmadik a fejénél és úgy dobták ki az udvarból az utcára, hogy csak egy ropogott belé a csontja. Ez idő alatt a lövésekre és egyre kiabálásra az utcán nagyon néptömeg gyűlt nagy, melynek egy része a szegény legényen a fent említett három ú r i e g y é n által elkövetett szemtelen és brutális tetteken józian nevetett, a másik része pedig megvetéssel fordult el az ily állatias kegyetlenségek elől. Mikor a szegényt már jól összevissza rugdosták és taszigálták, jutott eszükbe, hogy városi pandúrért menjenek és bekisérjék, Elmentek tehát és hoztak egyet, csak hogy az nem boldogulhatott vele, mert a térdén kapott lövés következtében nem birt lábra állni, most egy kocsiarra kellett szert tenni, a melyen aztán fél tízen keztökör már a kórházba szállították, hol az előhívott orvos azonnal gyógykezelés alá vette. Az egész dologban az a legszébb, hogy a „jó z a n o k” a szerencsétlent öngyzevissa forgatták, de a megszegtett helyeket egyik se találta meg. Találkozott még a többek közt egy bizonyos nagy hasu borbély uri ember, ki — miután szegény a folyton tartó jüdetségében szólni még mindig nem tudott — azt mondtá: „Hozzatok egy vödör vizet és öntsük le a gazembert, majd fog akkor beszélni” a bölcs indítványt, mint képzeltető, követte a cselekedet. — Ajánljuk ez ügyet a tek. bíróság figyelmébe.

— *Megeszi a fíát és önmagát.* I. vándorszínigazgatónk nem ment sehogy sem a dolga. M-on a választási küzdelmek következtében folyvást üres ház előtt kellett jítaszania társulatának.

fóház a földön, melynek árny ifi drága élet megvársalható volna?

Nem! nem! és mindörökké nem! Az érzikének el kell hervadni, a halál is szereti a virágokat.

„Nem élhettem volna néked, lezalább meghalok érted — suttog a lányka és keze Arjeh homlokán nyugszik — mert te gonosz bátya nem is tudod talán hogy hógod mennyire szeretett? Búvázz vagy! — az nap óta, midőn először álltalak, nem tudtam egyébre gondolni, mint reád: ha a pacsrta dalát hallottam, mondam: ez Arjeh hangja — ha a hajnál nap első sugarát lestem meg virágos kertemben mondek: ez Arjeh tekintete — ha a felhők zivatarában megszólalt a menydörgés szózata mondek: ez Arjeh szózata, midőn a gonoszokat sújtja — minden, de minden szép e földön te valál nekem.”

Arjeh pedig megragadja a kis kezecskét homlokán és heves mozdulattal vezeti ajkához — és e csókra könyei százszorta nagyobb hatalommal törnek elő.

„Ne sirj kedvesem — eseng e lányka és arcán percze megjeit a részvét fájdalma — mi reánk a földön úgy sem derült volna fel a boldogság napja. Nem érett még a kor szelleme arra, hogy két szív rokonszenves dobbanásánál ne kérdezzé előbb: kiké e szív, nem imádják e mai módon Istenuket? — Es mi nagyon, de nagyon szerencsétlenek lettük volna!”

Arjeh tekintete beszél e a lányka is ismeri e szemek beszédjét és kiolvassa belőle a szemrehányó kérdést: „Hát így lesz-e valaha e földnek számomra boldogsága?”

— „Szegény Mira! — sóhajt egyszerre a haladók — mily boldogtalan lett ő volna ez életben! Mert tud-

nod kell Arjeh, Mira nagyon, de nagyon szeret és megérdemli, hogy viszont szeressed!”

„Ne mond azt, hogy soha sem szeretsz többé, míg élsz, annak nem szabad lenni! — a te élted a harcok hosszú sora leend, e a harcoknak szerető kéz kell, mely letörli homlokáról a munka verítékét. És e kéz, mely téged ápol, homlokdokról letörli a verítékét Mira keze legyen.”

A haladók hangja majdnem érthetlen volt már, a vér csak lassan csepegett a sebből, szemének sugara ezáltalánul tekintett a távolba, mintha onnan várna valakit.

„Mert bűbied nagy férfi válik — tisztel a világ és rokonid, hitfeleid büszkén emlegetik nevedet. — És a történet könyvében is fel leend jegyezve neved, mint ki megtörte a szellemi bilenséget és ezeknek először mutatta a hasadó hajnat. — De boldogság is vár reád. — Egy szerető szív meg fogja gyógyítani a sebet, melyet halálom szveden ejt — és te boldog ferj is leendez — és gondolj reám némelykor, ha Mira szemébe tekintesz — mert én nagyon, nagyon szeretlek te!”

— Megint nagy szünet után: „Hol vagy Arjeh? Már nem látak — és apámam sem látom, és Odónt sem — Mond meg nekik, nem yire szerettem őket. — Vigasztald te szegény apámát — és mond neki, hogy jobb így nekem! — Add ide kezedet — hajlj hozzám, hogy csókoljam először is — utolszor — is — büszke homlokodát.

És utolsó erejével átkarolja Arjeh nyakát, hosszú csókot szorított homlokára, és midőn a csóknak vege lőn az élet is elhagyta az ifjú testet.

Utóljára alig volt már mit enni; a társaság tanult és koplalt. A közönséget hiába várták; nem jött. Egy öreg úr azt mondta: „Tessék oly érdekes valamit produkálni, mely felér egy választással;” a tagok is sarkalták; csináljon valamit mert ott hagyják, mint sz. Pál az oláhokat. Az igazgató másnap mosolyogva ment a színházhoz, s biztatta a társaságot, hogy holnapra lesz jóvődelem. Másnap a színlapon következő hirdetés állott: „L. szinzigazgató a darab végén meg teszi előbb fiát, aztán önmagát.” Estére tömve volt a színház. A „Hétfejú sárkány” című darabot adták, a darab végén L. igazgató kijelenté, hogy fia megszökött, s így ma csak önmagát elhetné meg és ezzel nem lenne a közönség megelégedve, azért holnap fogja produkálni a fia és a magá megvesztését. — Másnap ismét tömve volt a ház. A közönség nevetett a tréfán és zajosan megtapsolta a leleményes szinzigazgatót, ki a választási zajban is tudott közönséget teremteni.

— *Egy tehén mint élet mentő.* A miskolci felhőszakadás alkalmával történt, hogy egy szolgáló az istállóból a tehenet ki akarta szabadítani a folyvást magasabb és magasabbra emelkedő víz miatt. Mikorra a kötelel főlodotta, oly magasra emelkedett a víz, hogy elnyeléssel fenyegette a szolgát, ki a veszélyt látván felkapaszkodott a tohénre, a mely aztán vele együtt egy magasabb pontra úszott. Így menté meg a szolgáló a tehenet, a tehén pedig a szolgát.

— *Egy asszony mint pap.* A nőemancipáció nálunk is mindinkább nagyobb és nagyobb tért foglal. Vámos-Pércsen történt ugyanis, hogy a ref. hitfelekezet öreg lelkészét gútatás érte éppen akkor, midőn az úrcsornáját hivi között kiosztáná. Az áldozás azonban e baleset folytán se szakadt félbe, mert a lelkésznek egyik férjezett leánya oda lépett s folytatta a szent cselekményt, s egész ihletéséggel mondá az áldozóknak: „Vegyétek és egyétek, ez az úr teste”, kiosztván a kenyert.

Üsarnok. Zombori apróságok. IV.

Az apróságok azon panaszszal köszöntenek be az alkalommal. Szerkesztő Urhoz, hogy a multkor a szóelérítések és sajtóhibák terhe alatt majd összeroskadtak.

Több irgalmat!

VII.

Négy év után.

Minden évben mondja a tél a földnek: Megöllek, eltemetlek hólepel alá jégpáncélt farkod reád, hogy soha se tudj többé mozdulni! — elhervasztom örökre virágidat, viharos kézzel tépem le a fáidról a leveleket, és napodra is borítok kődfátyolt, hogy ne tudjon reád mosolyogni.

És minden évben azt mondja a tavasz a földnek: „Uj életre keltelek, megtöröm a szük jégpáncélt, egy leheletemmel eltávolítom a hideg hólepet — ismét életre ébresztem virágidat, bimbóval árasztom el fáidat s lépem a kődfátyolt napodról, hogy ragyogó lényem melegítsen és világítson neked.”

Igy volt ez mindenkor, ezer év előtt is; így leendő ez mindenkor ezer év után is! Az emberi szív a föld egy porszeméből készült és a tél és tavasz ez örökös küzdelem benne is folytatódik. Majd az öröm majd a bánat kerekedik felül, de egyiknek urlalma sem örökké tart.

Arjeh szíve sem állt ellen a tavasz rábeszélő szavainak, megengedte, hogy megtörje a bánat jégpáncélját, letörölje a kétségbeesés hólepet, ismét életre ébreszesse benne a szerelem virágát és eloszlassa a kődfátyolt az új nap előtt.

E nap pedig csodálatosan hasonlít Mira két szeméhez. Hogyan talált egymásra e két szív, nehéz volna megmondani. Hosszu volna a küzdelem leírása, miként tombolt kezdetben Arjeh lelkében a kétségbeesés vihara, miként borult aztán a tompa megadás hólepel reá és miként engedett ismét a természet örökös törvényeinek, mely rendel, hogy tél után tavasz következik.

Lovászi Mihál Bács megye szeretett alispánja jobblétre szenderült. Hogy egy alispán kimultat az apróságokhoz számítom, ezt egy hideg bölcselőknek meg lehet bocsátani. Lovászi különben oly nagyság volt, kit állása, hivatala, — melyre a mobilium turba Quiritium emelte — tett nagygyá. Ily nagyságokkal még többször fog találkozni a megye. Lovászi kitűnt társadalmi kedvessége, s különösen humanus és leereszkedő magaviselete által tisztársai iránt. Tudtommal a tudományokat is, nevezetesen a nyelvészetet ápolá. Járta vala a francia és török nyelvet; e: utóbbit kiválólag kedvelé, ugy annyira, hogy 1850-ben mint menekült Törökországban a magyar menekültek számára magyar szövegű török grammatikát írt, mely azonban az ő korai visszatérése miatt Törökországból kiadatlan maradt.

Lovászi temetése pompával tartott meg, — közreműködött a dalárda és a tüzoltóegylet; a megye küldöttségek által volt képviselve. Legyen emléke tartós!

Testvéreink Boszniában ontják vérüket. Soknak családja kenyér nélkül maradt. Honfui köteletségünk ezeket segíteni. Közkeveltségű gentleman főispánunk a „Bácska”-ban felhívta a közönséget adakozásra. Az ügyet felkarolta lelkes növegytelünk s tagjai által gyűjtést rendezett. Ugyane célra a helybeli dalárda szep. 1-sején miért hölgyek közreműködésével, tüzijátékkal egybekötött fényes séta-hangversenyt rendezett a városi parkban. A hangverseny minden tekintetben sikerült. Az előadott műdarabok tetszéssel fogadtattak, — különösen a vegyes karok. A közreműködött hölgyek nevei: Dalmainé úrhölgy, Vojnic, Tárczay, Trisler, Csiás, Wolf, Ruziczky Dempf kisasszonyok. Bár többször üdvözölhetnők mint műkedvelőket. Hangverseny alatt fiatal hölgyecskék a jótékony czéla virágot és gyümölcsöt árultak. Kitűnt közülük újból a farsangból ismeretes árusnő Tr. N. kisasszony; mint valami szárnyas Merkur repdesett ide oda a közönség közt és csalta ki a zsebekből a hatosokat egy fűrt szőlő — egy szilva — vagy barackért. Tekintve a hasznos célt az ily bazárkodás tűrhető; de a zombori közönség nem szokta szomszúságát szilvával vagy barackkal oltani. . . Szívesebben ádunk volna hatosainkat egy pohár bor vagy sörért.

A tüzijáték — a hangverseny ismételt intermezzója — impozans volt; az érdem Dimitrievics uré.

Arjeh most a helység Rawja és az ő befolyása megis látszik hirtorsoson — élő példái e befolyásnak a vidék több helyein magyar szellemben alakult iskolák a barátosság viszony, melyben hitfelei a mai hitfeleketekhez állnak. Az elvetett mag még csak csirázik és áldása csak akkor lesz látható, ha elérkezik az aratás ideje.

Mezős fájdalom leánya vesztén is lassan csillapult Arjeh neki még mindig fia és tanítványa egyszerűsége. De Mezős mosolyogva bizonyítja, hogy a tanítvány már rég felülmulta tanitóját.

Genoféva csendes magányban éli napjait, egyedüli életcélla fiának nevelése, kit Hugónak neveznek, miként apját. Az egész világ bizonyítja, hogy nála szebb és csintalanabb fut nem találni, mire az öreg Riwkeh csak annyit mond: „A jó ecet korán savanyodik.”

Abból, hogy a helység még mindig töle vásárolja a seprüket és hogy a Csicsáké még mindig csak egy sepru koptál el hónapoként orvosi bizonyítványánál világosabban bizonyítottuk, hogy a Riwkeh még mindig 70 éves dacára, jól érzi magát és az egész vjárnak „nénuje”. Csak a Palkó kisbíró elég tréfás őt még mindig hugának elcizeméni.

A kis érzike a hívós temetőben aluszszva csendes álmát és ha igaz, hogy az anyagok az Ursten fénykörében énekelnek az ő dala bizonyosan csupa szeretettel telt.

Az eddig befolyt segélypénzek összege mint halljuk, megközelíti az ezer forintot. Reméljük, hogy ezen összegből oda fog jutni a legtöbb, hol a szükség a legégetőbb.

Augustusz hava utolsó napjaiban ujjolag két zászlóalj ment el Airoldi ezredéből Bosznia határára. Dacára annak, hogy a kivonulás a városból 1—2 óra közt éjjel történt, mégis temérdek néptömeg kísérte ki a távozókat az indóházhoz; az utcák, melyeken a sereg végig vonult, fényesen kivilágították és a tüzöltő zene szólt. Az ezredparancsnokság e figyelmet következő hányilatkozattal viszonzta a „Bácska” lapban: „Airoldi 23-ik sz. ezred mozgósítatván katonái — Bácsvármegye színe virága, mint hazájukat szerető, királyukhoz hű, a törvényeknek engedelmes fiaik telve nemes lánanggal, harcias lelkesedéssel sereglettek szeretett dicső zászlójuk alá. Alulírt — büszkeségemre e katonák ezredparancsnoksága, a nemes lángban, a harcias lelkesültségben visszfényt látom ama honfui tűznek, amaz odaadó, áldozatkész szeretetnek, mely egész Bácsvármegye, de kivált Zombor lakosságának keblében ég, mit többi közt legujjabban fényesen bebizonított azáltal, hogy a harcmezőre vonuló ezredet, meleg részvétellel, a város fényes kivilágítása — s lelkisítő zenével tisztelte meg; a miért midőn ezredem nevében ezennel legforróbb köszönetet mondok, távol a harcmezőről véres fegyverek moraja közül kiáltom: éljen derék Zombor városa!”

Ozmannl.

Beküldetett.

Hru. Franz Joh. Kwidza, k. k. Hoflieferant in Korneuburg.

Die von Ihnen im vorigen Jahre bezogene Probensendung von Korneuburger Viehpulver hat hier raschen Abgang gefunden, und sich durch seine vortreffliche Wirksamkeit und mit demselben erreichten überraschenden Erfolge allgemeine Anerkennung erworben. Um den allseitigen Nachfragen genügen zu können, ersuche ich Sie, mir sofort 2000 Pakete via Hamburg zu senden.

Rio de Janerio. C. Otto Halfeld.

Kwidzas Veterinär Präparate sind in Baja bei STEFAN MICHITSCH echt zu beziehen.

Az első es. kir.

Dunagőzhajózási társulat
posta- és személyszállító hajóinak
menetrendje.

Bajáról Budapestre: naponként, kivéve szerdán, reggeli 4 órakor, és naponta d. u. 3 órakor.

Bajáról Mohácsra: naponként, kivéve vasárnap, reggeli 6 és fél órakor, és azonkívül naponként esti 8 órakor.

„ Zimonyba: naponként, kivéve vasárnap, reggeli 6 és fél órakor.

„ Orsovára: hétfőn, szerdán és szombaton reggel 6 és fél órakor.

Nyílt tér*)

A t. cz. közönség értesítettik, miszerént az „Üdvözítőhöz” czimzett gyógyszer-táróban valódi

ürmös species
kapható.

Baja, 1878. sept. 14.

Pollerman Bertalan,
gyógyszerész.

*) Eravat alatt közlötékért nem vállal felelősséget a szerk.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1878. septemb. 14-én.

Buza uj 8.30 zab 5.45 bab 9.50 árpa 5.10 rozs 5.70 kétszeres 5.75 köles 5.40 kukorica 5.70

Az árak 100 kilogr. után.

Felkésző szerkesztő:

Dr Margalits Ede.

N Á N A Y L A J O S K Ö N Y V N Y O M D Á J A

(BAJÁN, BÓDOG-TÉR, SCHEIBNER-féle HÁZ)

elvállal mindennemű

önálló munkák, rőpiratok, táblázatok, körlevelek, esketési-, eljegyzési- és névjegyek, váltók és kötelezvények, gyászjelentések, falragaszok sat. izlésteljes és a legjutányosabb áron való elkészítését.

Továbbá ajánlja

dusan berendezett raktárát számlák-, szállítólevelek-, községi- és egyéb hivatalos nyomtatványokból, bíróságok, ügyvédek és községek számára.

☛ Vidéki megrendelések a legpontosabban s legjutányosabban eszközöltetnek. ☛

== Könyvnyomdám a legújabb betűkkel látta el. ==

Előfizetéseket elfogad a

Előfizetési díj:

„**B A J A**”

című közlőnyre.

Egész évre	—	—	5	frt	—
Fél évre	—	—	2	„	30 kr.
Negyed évre	—	—	1	„	30 „

6407
p. 875.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbíróóság részéről ezennel közhírré tétetik: hogy néhai Manolino szül. Schneider Magdolna hagyatékához tartozó, s a bajai 1143. sz. tjkben foglalt 1209 hv. 1149 ó. i. számú o. é. 1241 frtra becsült ház udvar és kerttel, t. é. szeptember hó 30-án mint 1-ső s szükség esetében f. é. october 31-én mint 2-ik határnapon mindenkor délután 3 óraker ezen kir. járásbíróóság árverési helyiségében de csak becsáron felül közárverésileg eladatni fog.

Miről venni szándékoók azzal értesítettek, hogy bánatpénzül az eladandó fekvőség — becsértéke után számított 10% lézen az árverés előtt letendő, a vételárnak első fele melybe a letett bánatpénz is beszámítatik, az árverés jogerőre emelkedésétől számított három hónap alatt, a másik fele pedig ugyanattól számított hat hónap alatt kiadóhivatal mint letéti pénztárba lefizetendő, minek megtörténte után a tehermentes átírás vevő nevére hivatalból fog elrendeltetni. A tetleges birtok vevőt azonnal illeteni. — őt terhelvén az átruházási százalék fizetése is. A föltételek be nem tartása esetén a megvett vagyon egy újabb határnapon vevő kárára s veszélyére fog elárvereztetni. — Az árverési föltételek egész terjed-

lemben egybíránt ugy ezen kir. járásbíróóságnál valamint az árverés logamatosisára kiküldött bírósági végrehajtó Horánszky László úrnál betekinthetők.

Baján a kir. járásbíróóságnál 1878. július 26.

Ráczy,

kir. járásbíró.

Körjegyzők,

birak- és ügyvéd urak

szíves figyelmébe ajánlva.

Mindenféle békébirósági nyomtatványok, u. m.: panaszkönyvek, határidő naplók, idézvények, mutató könyvek, pénzbírsági naplók, *A) Targyalási jegyzőkönyv, B) Targyalási jegyzőkönyv, C) Targyalási jegyzőkönyv (makacsági), D) Végrehajtási jegyzőkönyv,* kataszteri birakok, ügyvédi- és bírósági nyomtatványok, továbbá mindenféle községi nyomtatványok, de különösen a legújabb rendeltetű **HAGYATEKI LEJTAR** gyorsan és a legjutányosabb árak mellett.

Nánay Lajos

könyvnyomdájában Baján, Bódog-tér
Scheibner-féle ház.

I. minta. Hatoltviszgalati bizonyítvány.
VII. minta. Hatoltviszgalati jegyzőkönyv.

II. minta. Hatoltként jelentés.
III. minta. Hatoltként jelentés.

Nines többé buzaüzög!

A Dupuy N.-féle vetőmagpácz használatával mellet.

Ezen rézgálic (kék) s más maró sókhol álló pácz, teljesen elpusztítja — ha a minden csomagon olvasható egyszerű kivételű használati utasítás pontosan követetik, — a buza, árpa, zab, köles, tengeri stb-nél a vetőmagon találató fűszögcsirákat, mint ezt számomra bizonyítvány erősíti.

A magas magy. kir. ministerium gazdasági közlenvényei a Dupuy N.-féle páczot mint egyiket a legsikeresebb szerekek ajánlják a buzaüzög elhárítására.

Attólintések bizonyítvány kkal kívántra ingyen és bérmentve.

Ára egy 2 hectoliter (200 liter) magra való csomagnak 3/4 kr.

KOSS és DUPUY,

BÉCS VI. Windthlássze Nr. 35.
Baktár: Klentanz és Babocs uraknál Baján.

